

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

18. Virgo in vrse speciem mutata, ne violaretur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

lachrymis Dominum obsecrauit, ne suam palli virginitatem patiretur. Moxq; lepra morbo totum corpus occupante, obfudit aemulata intacta dimittitur; & ne in incerto esset, cur id mali ei accidisset, continuo sana evasit. Quæ vnquam femina opportunius rogavit? quæ pulchrius monstrum mundo exhibuit? Nisi velis heroidem illam, illud patientiæ prodigium illi anteponere. Virgo fuit Lydvina, domo Hollanda, patria sua decus immortalis, quæ ne virginitatem perderet, forma decus, quod in ea summum, petijt sibi auferri ab eo, qui facilis esse solet ad istiusmodi virginum votum. Sed & morbus addidit, ne proco alicui volupe esset, morborum confluentem in vnius corpusculi angustijs hospitantem cum sponsa domum ducere. Itaq; mansit in domo paterna, vbi videre erat adolescentulâ membrorum omnium officio orbatam, manibus, genibusq;, monstri instar, reptantem, & nunc trunco, nunc scabello per domus angulos se promouentem. Sed alius sibi locus postulat morborum numerum & genera, quæ hanc virginem, sideris instar micantem, deastauerunt. Hic satis est, ostendisse, quibus monilibus Deus sponsas suas exornet, vt feruet. Quod etiam de S. Petronilla quidam memorauerunt, deformata corpore, ne animo deuenustaretur.

XVIII.

Si, quod Salomon in Canticis Canticorum fecit, vt nuptias amoremq; spirituales, ac supernaturales animæ nostræ sponsum, nuptijs, amoremq; & sponsis naturalibus exprimeret, idem mihi fas esset; dicerem Christum in historia sanctissimè fecisse, quod in fabulis Poëtæ fluxerunt ab iniqua Iunone impiè factitatū, cum Calisto vitium passa, in vrsam est mutata, Christus aliam non violatam mutauit; sed ne violaretur, sub vrsi forma seruauit illibatam. Res digna est stilo, quam percruditus Theologus meritò in exemplum virginæ constantiæ recensuit, atque in veritatis testimonium sibi notam eam virginem affirmavit, *Claram re, nomine, & opere.* Hæc ea forma atq; ætate fuit, quam in vrbe certatim adolescentes ambiuissent; vt ergo vitam castam Deo dedita ducere posset, rure maluit, atque in vili villula degere, quàm in ciuitate, atque inter iuuenes quotidie periclitari. Inuidit Orcus hunc illi locum, quare de portu eam conatus est in procellas retrahere. Ad quod

Maxim. Sandz
us in Scho-
la affectuum
pior. dec. 8.
n. 3. ex Surio.

Ioan. Nider.
lib. 2. Form.
cap. 10.

quod consiliū duo subsidia adhibuit, & quod nubilus esset scilicet, & quod pauperula. Terræ igitur illius dominus vi conatus est illam in matrimonium dare seruo suo, vt ex eo matrimonio mancipia adipisceretur. Duo sunt modi, quibus isti rales vtuntur, blanditiæ & minæ. Blanditijs prius vti placuit. Sed quia eas omnes forti pectore reiecit puella, ad minas animum conuertit dominus, qui, (cū illa Spartana generositate respondisset: *Ingenua, scio, sum corpore, sicut omnis parentela mea testatur: idcirco libera castimoniam elegi, quam absit vt Deo subtraham, & tradam homini,*) in iram exarsit. Vtq; superbi solent, qui nihil sibi sine contemtu negari arbitrantur, vi agendum ratus; vt quod illecebris non poterat obtinere, minis terroribusq; impetraret, more tyrannorum. Verū quia generosas animas minæ minus percellunt, quā infidiosa blanditiæ, denuō illa dixit, se minas non morari, neque verò etiam cruciatus, si mille astarent carnifices cum omnibus suis tormentis, nunquam tamen se in nuptias consensuram. Exitit hinc magnum certamen inter virginis constantiam, & pertinaciam domini. Seruilis vitæ & conditionis rusticus seligitur, ei coniugium Claræ destinatur, si pati inuitam cogere, quod facere voluntaria nolebat. In hanc rem turris aperitur, reis custodiendis ac furibus asseruandis alioqui destinata. In eam ambo deducuntur, compinguntur, includuntur. Ibi fuit virtutis & flagitij palæstra. Sed fortior fuit virtus. Illico enim inuicta virgo in angulum carceris se recepit, è quo tutius pugnatura, fronti, ori, pectori crucis figuram impressit, inuocataq; diuina ope, iuuenem allocuta.

Antea, ait, moriar, quàm sit tibi copia nostri.

Video enim quousque tu, & dominus tuus tendatis. Violentia vt si voles, violentè peribis. Elige de duobus vnum; aut mihi non appropinqua, meque intactam relinque; aut si me inuasuris, quando aliter me defendere non possum, occidam te, manibusque feminæ diceris interemtus. Erat enim Clara hæc robusto corpore, & viribus valida, castitatisque amore ardens. Vix hæc dixerat, cū repente alia fieri visa est, figuramque amitterequa iuueni placebat. Siquidem

Kkkkk 3

Brachia

Quid. lib. 2.
Metam.

*Brachia ceperant nigris horrescere villis,
Curuariq; manus, & aduncos crescere in unguis,
Officioq; pedum fungi, laudatq; quondam
Ora viris, lato fieri deformia rictu.
vox iracunda minaxq;*

Plenaq; terroris rauco de gutture fertur.

Hoc prodigio perterrefactus rusticus horrendum in modum, cepit vociferari, magnisque clamoribus dicere, ad eos, qui pro foribus stabant: *Aperite, queso, carceres, aperite, vrsam, non coniugem mihi dedistis.* Accurritur, referantur fores, exiit infelix nuptus, virgo pristino schemate humanaq; facie astat, & gaudet se vrsam potius egisse, quam lupam; quæ dimissa è turri, postea sine interpellatione Deo seruire permessa est. Fratrem itaque iuuenem, & multas alias virgines ad idem virginittatis consilium attraxit, docuitque in paupertate & castitate superis parem vitam agitare. Et quia audierat, gratus esse Deo, si virginittatem voto stabiliret, quinquagenaria demum, votum castitatis, coronidis loco, anteaçtæ in tot meritis vitæ adiecit. I nunc, & dic monstra in mundo non esse debere, quæ diuinæ providentiæ sapientiam bonitatemque tantopere commendant. Quamuis enim ordinem naturæ mutare videntur, tamen Numinis ordinem non inuertunt. Rectèigitur.

S. Augustin.
lib. Medit.
cap. 29.

D. Augustinus Deum ita laudat: *Qui omnem creaturam tuam absque indigentia aliqua possides, & sine labore gubernas, & absque radio regis, & nihil est, quod perturbet ordinem imperij sui, vel in summis, vel in imis.*

CAPVT LVIII.

Quarta monstrorum causa diabolus se transfigurans, ut probet, terreat, puniat, & suam deformitatem desegat.

Lussam dixi, ob quam Deus benignissimè voluerit virginem, instar vrsæ apparere: hac enim forma perterritus est lupus, qui oui insidiabatur. Quo pacto autem, in vrsæ specie virgo fuerit tecta, non puto esse disputandum, Sunt enim Deo multi modi, quibus id fieri potuit. Bene fecit,

quod consiliū duo subsidia adhibuit, & quod nubilus esset scilicet, & quod pauperula. Terræ igitur illius dominus vi conatus est illam in matrimonium dare seruo suo, vt ex eo matrimonio mancipia adipisceretur. Duo sunt modi, quibus isti rales vtuntur, blanditiæ & minæ. Blanditijs prius vti placuit. Sed quia eas omnes forti pectore reiecit puella, ad minas animum conuertit dominus, qui, (cū illa Spartana generositate respondisset: *Ingenua, scio, sum corpore, sicut omnis parentela mea testatur: idcirco libera castimoniam elegi, quam absit vt Deo subtraham, & tradam homini,*) in iram exarsit. Vtq; superbi solent, qui nihil sibi sine contemtu negari arbitrantur, vi agendum ratus; vt quod illecebris non poterat obtinere, minis terroribusq; impetraret, more tyrannorum. Verū quia generosas animas minæ minus percellunt, quā infidiosa blanditiæ, denuō illa dixit, se minas non morari, neque verò etiam cruciatus, si mille astarent carnifices cum omnibus suis tormentis, nunquam tamen se in nuptias consensuram. Exitit hinc magnum certamen inter virginis constantiam, & pertinaciam domini. Seruilis vitæ & conditionis rusticus seligitur, ei coniugium Claræ destinatur, si pati inuitam cogere, quod facere voluntaria nolebat. In hanc rem turris aperitur, reis custodiendis ac furibus asseruandis alioqui destinata. In eam ambo deducuntur, compinguntur, includuntur. Ibi fuit virtutis & flagitij palæstra. Sed fortior fuit virtus. Illico enim inuicta virgo in angulum carceris se recepit, è quo tutius pugnatura, fronti, ori, pectori crucis figuram impressit, inuocataq; diuina ope, iuuenem allocuta.

Antea, ait, moriar, quàm sit tibi copia nostri.

Video enim quousque tu, & dominus tuus tendatis. Violentia vt si voles, violentè peribis. Elige de duobus vnum; aut mihi non appropinqua, meque intactam relinque; aut si me inuasaris, quando aliter me defendere non possum, occidam te, manibusque feminæ diceris interemtus. Erat enim Clara hæc robusto corpore, & viribus valida, castitatisque amore ardens. Vix hæc dixerat, cū repente alia fieri visa est, figuramque amitterequa iuueni placebat. Siquidem

Kkkk 3

Brachia